

«Տնտեսություն և արժեքներ» հետազոտական կենտրոն

«Ի-Վի Քոնսալթինգ» փրբ

Մամլո հաղորդագրություն

10 ապրիլի, 2013 թ., Երևան

Հայաստանը ցանցային պատրաստվածությամբ բարելավել է իր դիրքը աշխարհում 12 տեղով՝ զբաղեցնելով 82-րդ հորիզոնականը

«Տնտեսություն և արժեքներ» հետազոտական կենտրոնը՝ որպես Համաշխարհային տնտեսական ֆորումի (ՋՏՖ) Համաշխարհային մրցունակության կենտրոնի գործընկեր կազմակերպություն Հայաստանում, ներկայացնում է ՋՏՖ կողմից հրապարակվող «2013թ Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների համաշխարհային զեկույց»-ի հիմնական արդյունքները:

Չեկույցի հիմքում ընկած է **ցանցային պատրաստվածության համաթիվը**, որը ցույց է տալիս երկրների տեղեկատվական և հեռահաղորդակցական տեխնոլոգիաների զարգացումներին մասնակցելու և դրանցից օգտվելու պատրաստվածության աստիճանը, ինչն էլ նպաստում է մրցունակության բարձրացմանը:

Այս տարի զեկույցը գնահատել է աշխարհում 144 տնտեսությունների ՏՏ մրցունակությունը՝ ընդգրկված երկրների քանակն ավելացնելով երկուսով:

ՋՏՖ-ի գնահատականներով Ֆինլանդիան, Սինգապուրը և Շվեդիան շարունակում են առաջատար դիրքեր զբաղեցնել ցանցային պատրաստվածության վարկանիշով: Վարկանիշային առաջին հնգյակը եզրափակում են Նիդեռլանդները և Նորվեգիան:

Հայաստանը ցանցային պատրաստվածության ցուցիչով աշխարհում 82-րդն է 144 երկրների շարքում՝ նախորդ տարվա համեմատությամբ 12 տեղով իր դիրքի բարելավման և ընդհանուր միավորի 8.6%-անոց աճի շնորհիվ:

Ընդհանուր առմամբ, նախորդ տարվա համեմատ աճ է գրանցվել համաթվի բոլոր 4 բաղադրիչների գծով: Ամենաեական բարելավում գրանցվել է միջավայրի բաղադրիչում (+20 կետ): Հայաստանի, ԱՊՀ երկրների և Վրաստանի ցանցային

պատրաստվածության համաթվի և բաղադրիչների դինամիկան ներկայացված են ստորև:

	Տանցային պատրաստվածություն		Միջավայրի բաղադրիչ		Պատրաստվածության բաղադրիչ		Օգտագործման բաղադրիչ		Ազդեցության բաղադրիչ	
	2013 վարկանիշ	Փոփոխ. +/-	2013 վարկանիշ	Փոփոխ. +/-	2013 վարկանիշ	Փոփոխ. +/-	2013 վարկանիշ	Փոփոխ. +/-	2013 վարկանիշ	Փոփոխ. +/-
Ղազախստան	43	+12	66	+15	50	+2	42	+23	37	+12
Ռուսաստան	54	+2	102	-2	32	0	56	+4	53	+20
Ադրբեջան	56	+5	77	0	51	+10	52	+5	59	+11
Վրաստան	65	+23	73	+1	48	+45	77	+17	76	+11
Ուկրաինա	73	+2	105	+12	29	+4	95	-11	81	-6
Հայաստան	82	+12	90	+20	73	+17	79	+10	83	+16
Տաշկիստան	112	+2	80	+7	118	-3	103	+12	102	+1
Դրոզդստան	118	-3	137	-5	103	-2	123	-1	123	-9

ԱՊՀ երկրների շրջանում ցանցային պատրաստվածության ցուցչով Հայաստանը ընդգրկվել է ամենաբարձր աճ գրանցած եռյակի թվում՝ թեև շարունակում է զիջել երկրների մեծ մասին: Նշված համադրելի երկրների շարքում ընդհանուր ցուցչի դրական տեղաշարժ են արձանագրել գրեթե բոլոր երկրները՝ բացառությամբ Դրոզդստանի: Առավել էական բարելավում է արձանագրվել Վրաստանում (+23): Ադրբեջանը նույնպես բարելավել է իր դիրքերը (+5): Վրաստանն ու Ադրբեջանը շարունակում են Հայաստանից առաջ գտնվել (համապատասխանաբար 17 և 26 հորիզոնականով), թեև Ադրբեջանի հետ տարբերությունը կրճատվել է:

ՀՏԾ-ի գնահատականներով Հայաստանի ՏՀՏ ոլորտում առավել ուշագրավ առավելություններն ու թերություններն են.

Ամենաեական առավելությունները	Տեղ	Ամենաեական թերությունները	Տեղ
Ձեռնարկության հիմնման գործընթացներ, քանակ	10	Պայմանագրերի կիրարկման գործընթացներ, քանակ	137
Չափահաս բնակչության գրագիտության մակարդակ, %	11	Տեղական մրցակցության ինտենսիվություն	130
Ձեռնարկության հիմնման տևողություն, օր	34	Կառավարման դպրոցների որակ	127
Բջջային հեռախոսակապի սակագներ	35	ԷԼ.- մասնակցության ցուցիչ	124
Լայնաշերտ ինտերնետի օգտվողներ, քանակ	45	Հեռախոսային կապի և համացանցի ոլորտում մրցակցություն ¹	115
ՏՀՏ օգտագործում և պետական մարմինների արդյունավետություն	49	Դատաիրավական համակարգի անկախություն	110

Ընդհանուր առմամբ, Հայաստանի դիրքերը համահունչ են ցածրից միջին եկամուտներ ունեցող երկրների արդյունքներին, բացառությամբ հմտություններ հենասայան, որտեղ Հայաստանը առավել բարձր դիրքեր ունի այդ երկրների խմբի համեմատ:

¹ Հեռախոսային կապի և համացանցի ոլորտում մրցակցության ցուցչի գնահատականը ներառում է տեղական ֆիքսված, տեղական միջբաղադրյալ ֆիքսված և միջազգային ֆիքսված հեռախոսակապի ոլորտում ծառայություն մատուցող ընկերությունների քանակը:

Հայաստանը հիմնականում բարելավել է դիրքերը գործարար ոլորտի օգտագործման հենասյունով, հատկապես կազմակերպությունների՝ տեխնոլոգիաների հագեցվածության ցուցչով: Չնայած բարելավմանը, գործարար ոլորտի օգտագործման հենասյունը շարունակում է հետ մնալ անհատների և պետական մարմինների կողմից օգտագործման հենասյուներից:

Հայաստանի հիմնական ուժեղ կողմերից են շարունակում մնալ ձեռնարկությունների գրանցման հետ կապված հիմնական գործընթացների դյուրինությունը: Ամենախնդրահարույց ոլորտներից են դատախարակական համակարգը, պայմանագրերի կիրարկումը, ինչպես նաև տեղական մրցակցային միջավայրը և էլեկտրոնային մասնակցության ցածր մակարդակը:

Ցանցային պատրաստվածության ցուցչի բաղադրիչները և Հայաստանի գնահատականները ներկայացված են ստորև.

		Վարկանիշ	Միավոր
1. Միջավայրի բաղադրիչ		90	3.7
Հենասյուն 1.	Քաղաքական և կարգավորիչ միջավայր	104	3.3
Հենասյուն 2.	Գործարար և նորարարական միջավայր	72	4.1
2. Պատրաստվածության բաղադրիչ		73	4.6
Հենասյուն 3.	Ենթակառուցվածք և թվային բովանդակություն	72	3.9
Հենասյուն 4.	Մատչելիություն	77	5.0
Հենասյուն 5.	Հմտություններ	59	4.9
3. Օգտագործման բաղադրիչ		79	3.4
Հենասյուն 6.	Անհատների օգտագործում	77	3.1
Հենասյուն 7.	Բիզնեսի օգտագործում	89	3.3
Հենասյուն 8.	Պետական օգտագործում	78	3.9
4. Ազդեցության բաղադրիչ		83	3.3
Հենասյուն 9.	Տնտեսական ազդեցություն	69	3.3
Հենասյուն 10.	Սոցիալական ազդեցություն	90	3.4

«Տնտեսություն և արժեքներ» հետազոտական կենտրոն և «Ի-Վի Քոնսալթինգ» փրբ

«Տնտեսություն և արժեքներ» հետազոտական կենտրոնը հանդիսանում է «Ի-Վի Քոնսալթինգ» ընկերության հետազոտական թևը:

Կենտրոնի մասնագիտացումը ներառում է տնտեսական զարգացման ընդհանուր խնդիրներից մինչև բիզնես զարգացման անհատական հիմնախնդիրներ: Կենտրոնն ուսումնասիրում է տնտեսության և հասարակության զանազան ոլորտներ՝ հարցումների, ֆոկլորային խմբերի քննարկումների, վերլուծությունների, առաջնային և երկրորդային հետազոտությունների միջոցով:

«Տնտեսություն և արժեքներ» հետազոտական կենտրոնը Համաշխարհային տնտեսական ֆորումի գործընկեր կազմակերպությունն է Հայաստանում:

«Ի-Վի Քոնսալթինգը» գործարար խորհրդատվական ընկերություն է, որն աջակցում է մրցունակության և նորարարության հաջորդ՝ ավելի բարձր մակարդակի ձգտող կազմակերպություններին:

Հովսեփ Էսինի 123
Երևան 0051
Հեռ. +37410 219740
Էլ-փոստ. info@ev.am
www.ev.am
www.evconsulting.am